

Vuoden 2024 talousarvion kehukset ja aikataulu

142/02.02.00/2023

Khall 21.08.2023 § 164

Selostus

Yleistä

Kansainvälinen taloudessa jatkuu epävarmuuden aika. Venäjän hyökkäyssodan jatkuminen, energian hinnan epävarmuus ja niistä johtuva inflaation maailmanlaajuinen kiihtyminen varjostavat maailmantalouden näkymiä edelleen. Lisäksi sodan aiheuttama viljakasvien hinnan nousu aiheuttaa huolta ruokapulasta erityisesti monessa kehittyvässä taloudessa. Talouskasvu hidastuu laajalti tänä vuonna viime vuoden nopean kasvun jälkeen.

VM:n kesäkuun taloudellisen katsauksen mukaan vuonna 2024 BKT kasvaa 1,4 prosenttia kotitalouksien ostovoiman kohentuessa, kun hintojen nousu hidastuu ja kotitalouksien tulot kasvavat. Vuonna 2025 kasvu nopeutuu 1,9 prosenttiin, kun kulutuksen kasvun lisäksi vihreän siirtymän investoinnit lisäävät kotimaista kysyntää.

Työllisyys kasvaa taas ensi vuodesta lähtien ja vuonna 2025 työllisyysaste on 74,6 prosenttia ja työttömyysaste 6,6 prosenttia. Työllisyyden kasvu on suoraan kytköksissä talouden kasvuun. Jos talouskasvu on ennakoitua heikompaa, myös työllisyys kehittyy hitaammin. Työmarkkinoiden kohtaanto näyttää edelleen heikentyneen ja osaamisen puutteet heikentävät talouden kasvuedellytyksiä. Avoimien työpaikkojen määrä lisääntyy samalla, kun työttömien määrä supistuu.

Kustannusten nousu on kiihdyttänyt inflaation vauhtiin, jollaista ei ole nähty useaan vuosikymmeneen. Keskuspankit ovat kiristäneet rahapolitiikkaansa estääkseen inflaatiota leviämistä ja käynnistämistä hintojen ja kustannusten kiihtyvää nousukierrettä. Odotukset kiristyvästä rahapolitiikasta ovat nostaneet korkoja kautta linjan. Tällä hetkellä arvioidaan, että keskuspankkien koronnostot päättyisivät vuoden 2023 jälkeen ja inflaatio asettuisi alle 5 %:n tasolle.

Vuoden 2023 alusta toimintansa aloittaneet Hyvinvointialueet jatkavat toimintaansa vastaten sote-palveluiden järjestämisestä maakunnan alueella. Käynnissä oleva palveluverkko-selvitys linjaa käytännössä eri kunnissa tarjottavat palvelut ja palvelupisteverkoston. Tämän suhteen Outokummussa tilanne on kohtalaisen hyvä mm. valmistuvien uusien toimitilojen (terveysasema ja pelastusasema) myötä.

Sote- ja pelastustoimen palveluiden siirtyminen hyvinvointialueille kaventaa kuntien mahdollisuuksia tasapainottaa talouttaan menoja sopeuttamalla.

Henkilöstömenot

Kunta-alan uusi sopimuskausi on 1.5.2022-30.4.2025. Kolmen vuoden sopimuskaudella työvoimakustannukset nousevat korkoa korolle laskien keskimäärin 8,79 prosenttia. Vuonna 2022 kustannukset nousevat keskimäärin 1,76 prosenttia. Vuonna 2023 nousua on vähintään keskimäärin 3,05 prosenttia ja vuonna 2024 vähintään keskimäärin 3,11 prosenttia.

Valtionosuudet

Valtionosuuksien rakenne muuttui vuoden 2023 alusta johtuen sosiaali- ja terveyspalvelujen siirtymisestä hyvinvointialueiden järjestämäksi. Sote-kulut jäivät pois kuntien budjeteista ja näin ollen myös niihin kohdistuneet valtionosuudet.

Kuntaliiton viimeisimmän ennakkollisen valtionosuuslaskelman mukaan Outokummun kaupungin valtionosuudet vuonna 2024 olisivat n. 2,9 milj. euroa, kun ne vuodelle 2023 olivat 4,3 milj. euroa. Laskelmat tarkentuvat syksyn aikana ja vaikuttavat tältä osin talousarvioon.

Verotulot

Verotuloja ennakoidaan vuodelle 2024 kehyksessä n. 12,1 milj. euroa. Tästä 9,49 milj. euroa olisi kunnallisveroa, 1,65 milj. euroa kiinteistöveroa ja 0,95 milj. euroa yhteisöveroa.

Vaikutusarviointi	Talousarvion 2024 valmistelu
Valmistelija	vs. hallinto- ja talousjohtaja
Lisätietoja	Kaupunginjohtaja Päivi Lintumäki, paivi.lintumaki@outokummunkaupunki.fi, puh. 050 382 7769 vs. hallinto- ja talousjohtaja Pasi Lamminluoto, pasi.lamminluoto@outokummunkaupunki.fi, puh. 044 755 9515
Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää antaa vuoden 2024 talousarvion valmistelua varten liitteen mukaisen kehyksen.
Päätös	Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
